

Сталин бисти кезээде сорук кириер

Партияның болгаш чазактын кыйгырыын москвачылар күш-ажылчы чедишкннер-биле харыылап турар

Кызыл шөлге болган кыжымдалым мн-тигизинге эштер Г. М. Маленковтуң, Л. П. Берияның болгаш В. М. Молотовтуң чугаазарынын номчулгалары Москвадан бугурааларына урдучулуп турар. Машина тудуучулары, металлургия, текстильщиктер—уездириниң бүгү амырларынын амырдакчылары Ленин—Сталинның партиянында боттарынын бердингенини дугайы, бистин чуртууусуа коммунизм тургуушкунунун херээнге бүгү күштерин бөрине белеенини дугайы чагыс эл-сеткилдиги илеретиле турарлар.

«Кызыл болган Москва» заводтуң анык кан экиликчиин эш Некавотун чугаазары болза:

— Бүгү улустун кыжымдалым хунеринде металлургия Коммунист, партиянын ТК-ын болгаш Совет чазакты догандыр улам сирый катыгар деп таңгыраан бергенер. Бистин элчөөвистин коллективизация бешки беш чыл планынын үшкү чымынын планын хууса бетине күөсөдөр деп шийтирилгенер. Коммунизмниң улут тудуучулары, бистин улустурувустун мөөн сонгааргы хөгжүлгезинге бистин канылары улам хөйү-биле барын.

Сөөлү ийн хүнүн дургууна стахановчулар дүргөткөн он-он экиликчилерин кылган болган пайдан ажыр чүчүс төнөп металлургия бергенер.

Бистин чуртууусуа коммунизм тилегени дөш демисеге күшү ийн даякыр улагытыр турар СЭКН ТК-нын болган Совет чазактын кыйгыры С. М. Киров аттыг «Динамо» заводтуң ажылдакчыларының дүргөткөн ужурашканы. Токари-стахановчу Котарев март 11-де кетерге херэгдээр бир даякыр кылар турган 5-ти кылган. Ол бодуну өөрү-биле чугаалактын турган мынча дөш:

— Чоңуну чагай чорунун дугайында саргыш салымшкында өсө бистин Коммунист партияныста өсө саргыш салымшкы чок. Бис бодурустун бүгү күжүрүстү коммунизмниң улуг херээнге бергенер!

Комсомолчу мастер Захарова улуткай станочниктерин элчөө көстү көрбөп четинишкени чедиң алган. Ол элчөөгөнд 4 стахановчулары Н. Тюрин, В. Гавия, Ф. Смирнов болган Е. Смирнова олар март 11-де 22 кижиниң кылар ажылдарын кылганнар.

(СЭТА).

Москва кажыдалдың хүннеринин үезинде Тыва автономнун амыкчы чондарынын төвөөрү И. В. Сталин-биле чарлар дөш Эвилелдер бажымчанче бар чоруруу. Чуруу И. Егоровтуң. СЭТА-ның фотохроникалы.

Эш И. В. Сталинның мөчээнин таварыштыр даштыкы чурттарның болгаш ажылчы чоннар коллективтериниң кажыдалдары

Эш И. В. Сталинның мөчээнин таварыштыр Совет Эвилелениң Коммунист, партиянын Топ Комитединиң адресинге мөөн адаанда даштыкы чурттарын партия, хөй-ниити организацияларынын болгаш ажылчы чоннар коллективтеринден кажыдалдар келген:

Болынянын Компартиянын Топ Комитединден; Локсебургтуң Компартиянын Топ Комитединден; Ирландиянын Компартиянын Топ Комитединден; Ирландиянын ажылчы даштыкы күөсөкчүлүк; Трансильваниянын Компартиянын Топ Комитединден; Иран Азербайджанниң Демократтык партиянын ТК-ында; Пуэрто-Риконун Компартиянын Топ Комитединден; Перуунун Компартиянын Топ Комитединден; Сальвадорунун Компартиянын Топ Комитединден; Бириниң Компартиянын Топ Комитединден; Панамаын Улустун партиянын; Самарионунун Компартиянын Топ Комитединден; Доминиканын улусту-социалист партиянын; «Быжыг тайбың дөш, улусту демократия дөш!» деп солунун редакторларынын коллективинден; Польшаның Демократтык партиянын Топ Комитединден болган Кол чөвүлгөндөгү; Польшаның Катышкан таварыш партиянын Кол күөсөкчи комитединден; Бириниң ажылчы-таварыш партиянын Топ комитединден; Финляндиянын улустун Демократтык эвилелден; Албаниянын Демократтык фронтунунун организациянын; Болгар-совет нийтилдиги Эвилелениң Топ чөвүлгөндөгү; Болгария; Аржентин Чыгыш чөвүлгөндөгү; Румыния; Япониянын профилелдериниң национал конгрессинден; Слав-Македониянын организациянын Топ комитединден; Греция; Никарагуанын тайбың камгалалынын национал комитединден; хоорайда Скоччмаронун, Пасторенин, Рим—сенатор-коммунистериниң парламент бөдүлдөгү; Италия; Бюджетта Германиянын коммунист партиянын фракциянын; Кубаның Гавана хоорайнын хоорай транспорту амыкчы чондарынын; Швейцариянын күш-ажылчы партиянын Женев секциянын парламенти фракциянын; Франциянын Компартиянын Сена болган Улуу департаменттериниң федералдык комитединден; Австралиянын Коммунист партиянын Виктория штатта комитединден; Бухарест хоорайнын партия активиниң хуралынын; Австралиянын Вена хоорайда Сталин аттыг шөлге болган кыжымдалым китиниң кижикчилеринден; Бухарест хоорайда «Михал Ардеану» бөдүрүгезинин ажылчыларындын, техниктеринден болган албан-лаакчыларындын; Румыниянын Бутич суурунун коллективтен көдө ажыл-агый кижигүнерин-

ден; Румыниянын Пяшети хоорайнын ажылчы чондарынын; Албаниянын Фир хоорайда кыдык-камгалал эртем-шиңгел институтунун ажылдакчыларынын коллективинден; Албаниянын Борча хоорайда кыдык-агый шериг кезенин шериг албанында; Венгриянын Компартия хоорайнын ажылчы чондарынын; Вена хоорайда Эндлер-Нейпаль деп металлургия заводунун ажылчыларынын болган албан-лаакчыларынын коллективинден; Германиянын Берлин районунун төп нисалынын пионерлеринден; Германиянын Блумбергте көдө ажыл-агый кооперативинин болган община чөвүлгөндөгү коллективинден; Прага хоорайда чехословак эртем ажылдакчыларынын Эвилелениң; Польшаның Люблин-пада куренин чер ажылдыг амыкчы-агый-агыйның ажылдакчыларынын; Австралиянын Социалист ажылчы партиянын; Алжирин Коммунист партиянын Фран хоорайда Сидибеллабес район комитединден; Финляндиянын Куенико хоорайнын ажылчыларынын; Токно хоорайда «Динамо» деп ном үндүр черинин ажылдакчыларынын; Токнода «Дансинд» театрын ажылдакчыларынын; Болынянын Орур округунун коммунистеринден; Болгариянын Илтен етурунун ажылчы чондарынын хуралынын; Индиянын Коммунист партиянын Пешавар комитединден; Румыниянын Венг автономнун обаламын ажылчы чоннар делегаттарынын хуралынын; Амстердам хоорайда Мунуу-чүк эл-волунун ажылчыларынын; Голландиянын Хильверсум хоорайында аныктырын Бүгү-голанды организациянын сабырындын; Германиянын Ордерде Фирстенбертия Демократтык херэгдөөр эвилелениң район организациянын; Австралиянын Сидней хоорайында далайжылар Эвилелениң кижигүнеринден; Чилиниң Сант-Яго хоорайда удурамышкынын антикоммунист шийтөөшкениниң организациянын; Иейлонунун Компартиянын Канди хоорайда район комитединден; Индиянын Калькутта хоорайынын коммунистеринден; Герп заводун Австри-Совет нийтилдиги коллективинден; Германиянын В. Ульбрихт аттыг эрлер академиянын коллективинден; Будапешт хоорайда ийги уруулар клиниканын кижигүнеринден-эччилеринден база ажылдакчыларындын болган өкө-дөлдөк хөй даштыкы организациялардан болган коллективтерден.

(СЭТА).

Ленин — Сталинның тилетирбес тугу

ХАБАРОВСК. Бистин Төрөөн чуртуу-стун найсылды—Москвага эртен турда Марксы Чөөн-чүккө имир дүжүп турган. Мичала-лаа кижилер күш-ажылчы хуну дооскан, бажымчаларча тараашан. Хөбөрөөжинин, Амурда Комсомольскинин, совет Гаваниянын, Петропавловск-Камчатканын болган крайынд өскө-лаа хоорайларынын база суурдарынын он-он мүн ажылчы чондары мыак баштыкчы болган башкы Иосиф Виссарионович Сталинниң орнушудун турданы кажымдалым шакта кудумчуларже болган пөдөөрже үнүп, фабрикаларын болган заводтарын дөштөрүнө чыгып келгенер.

Эштер Г. М. Маленковтуң, Л. П. Берияның болган В. М. Молотовтуң Москвага кажымдалым митингине чугаазарын ыраккы чөөн-чүккүдөр калчаар-лаа аажок улуг кичээнгей-биле дыннанар.

Ленин—Сталинның херээ идегалыг халдарда дөшрөн олар билди турарлар.

— Бистин кажымдалым хөчөө-чөк. Сталинны ады бистин чурктериниске мөңгө чурттар. Шылгараан угаанын Коммунист партиянын болган Төрөөн Совет чазактын улустууга-биле совет улус коммунизмин чырыткылыг туудуу тургузар — деп Петропавловскинин механика заводунун коллективинин кажымдалым митингине электоратчык эш Исеевтиң чугаалаан.

Совет Эвилелениң Коммунист партиянын Топ Комитединде болган СССР-ин Министрлер Чөвүлгөндөгү митингиде хөдөөн ач чоруткан чугаазарына ыраккы Чөөн-чүккү амыкчыларын Ленин—Сталинның тутунга шычымын, партиянын болган чыактык каныг-дөш овалгаларын күөсөдөрүнө белеени таңгырагалааннар.

(СЭТА).

Литва улустун таңгыраа

ВИЛЬЮС. Бүгү совет улус Иосиф Виссарионович Сталинның сөөлү округке үдөч турган о аар-берте шакта бүгү литваларын бодадарына Москва, Кызыл шөлге мавзолей турган...

Хоорайнын кудумчуларында болган пөдөөрде республуктарын чыгыш Вильюстуң муң-муң чурттыкчылары чыгып келген турганнар. Улуг Сталинның чөөк өөреникчилери болган саратниктери эштер Г. М. Маленковтуң, Л. П. Берияның болган В. М. Молотовтуң чугаазарын олар улуг кичээнгей-биле дыннан турганнар.

Бооларын дааштаашкынын радио Москвадан эйкеп дыннаткан турган. Оон-биле дөш Вильюска база дааштаашкынар, завод мөдөөрлери чагымын берген. Улуг баштыкчы, уттуңдубас Иосиф Виссарионович Сталин-биле Литваның найсылды бүгү чурт-биле кады чарлап турган.

Кажымдалым шымын минуталары өртте берген. Оон сонда кижилер көвөлүшүчө шийтөө чорупкан, мыда кажымдалым туктарынын аразында И. В.

Сталинның тураскаалы бедип турар. Тураскаалык адаанда калчаар-лаа аажок хөй чечектерин салган.

Көдө Вильюстуң заводтарына болган фабрикаларына, албан болган өөрдөкчө черлеринге кажымдалым митингилер болгузаан.

— Бистин хунералым калчаар-лаа аажок улуг, мичала-лаа оо бисти сый шаап шыдаас. Ленин—Сталинның партиянын догандыр, төрөөн Совет чазакты догандыр литва улус улам сирый катыжыл турар деп Вильюстуң тууду мөдөөрже заводунун коллективинин митингизинге төвөр Забулене чугаалаан.

Вильюстуң машина тургузуучулары, бауштык турбина тудуучулары болган артыкчылары, Шаулянын тудуучулары, Каулянынын портчулары—Совет Литваның бүгү ажылчы чондары Сталинниң улуг чагытарын партияны-биле күөсөдөрүн Коммунист партияга болган Совет чазакка бугүресткенер.

(СЭТА).

Колхозчу тургузугну улам быжыглаал!

ОДЕССА. Колхозчу тургузугну бүгү кемчег-биле быжыглап, Совет чурттуң бүгү колхозтарынын улам мыайты кудуруушкуну болган чечектелишкенин чедиң аны, ажылчы ангынын болган колхозчу тараачыларын эвилелден быжыглаар узурду бис—деп эш Г. М. Маленковтуң Москвадан Кызыл шөлге болган кажымдалым митингине чугаан тараачыларын чурктеринге ханыш-биле дөш.

Эштер Г. М. Маленковтуң, Л. П. Берияның болган В. М. Молотовтуң чугаазарын коллективтен-биле номчуп турда, Овидиополь районун «Искра» келье амыкчы артелиниң колхозчуларынын сатыш-сеткилин илеретипкан, партия организациянын секретары Федор Саенко мынча деп чугаалаан:

— Улуг Сталинның тургусканы колхоз-

тардан бөдүрүстү аас-кеженисти тып алган бис. Партиянын кыйгырынын эдербинден, күш-ажылчыны улагытыр, колхозтарын бүгү кемчегер-биле быжыглаарынын талазы-биле бөдүрүстү мынчыл хулаасканы күөсөдөр бис. Улуг Сталинның чагалын бугуар-биле партиянын ажыл-агыйн улаука чокка быжыглаар бис.

Колхозчулар болган көдө механизаторлар боттарынын өстөрүн амык-херек кырыда күөсөдүп турарлар. Овидиополь МТС-тен келген Владимир Метелевонун трактор бригаданын механикаторлары «Искра» колхозун шөлдеринге хош ажылдарын бирги хунуна аланын оналдазындан бугун чартык калан хөй—900 гектар күзүн алдарган черин илтирөөн.

(СЭТА).

Улуг баштыкчынын дугайында лекция

Бо чымын март 16-да Кызыл хоорайың Сталин аттыг культура Бажымчалык биче залында Иосиф Виссарионович Сталинның амыралымың болган ажыл-чорудулганын дугайында лекция болган.

Иосиф Виссарионович Сталинның амыралымың болган ажыл-чорудулганын дугайында лекцияны кызылдан куренин башкы институтунда марксист-лениниң үлгүнүнүн кафедрасынын артекекчи, төөгү өртемдериниң кандидаты А. Сележенең номчаван.

И. В. Сталинның бичин чоралдындан,

өөн револючу ажылчынын эгезинден эгезден ажыл, амыралымың лектор чугаалаан. Улуг Ленинның шычы өөреникчиси И. В. Сталинның ажылчы ангынын херээ дөш калчаар демисеге, чурттан чоранын, Октябрьин социалист Улуг революциянын сонда совет чуртту делегейге карачангы күчүлү социалист күрчө кылдыр оон калчаар башта эл-дөшкө, коммунизм тургузушкуну дөш, бүгү делегейге быжыг тайбың дөш совет кижилерин тургузучу күш-ажылчы эш Сележенең тодаргай чугаалаан.

Совет Эвилелениң Коммунист партиянын Топ Комитединге

МОСКВА. Делегейниң улустарынын тейилги баштыкчы эш Сталинның мөчээнин—эл эгизинисе чидиргич таварыштыр Бразилиянын Коммунист партиянын национал комитеди Совет Эвилелениң Коммунист партиянын Топ Комитединге бразиль ажылчы ангынын болган улустун ханы кажымдалым илеретип тур.

Тайбынның он дөш камгалакчынын, фамиияден улустарын хөстаан хөстакчынын, социализмин тургузушкунун, коммунизмин элчөөшкенин, бразиль улустун шыларгаан угаанын болган мыак баштыкчыны база башкыны, мыак өңүрү эш Сталинның тураскаалы ханыш-биле кажымдалым тураскаашыаан, бис алдарыг Совет Эвилелен калчаар-лаа чугаа чокка деткиривини болган Ленин—Сталинның партиянын тилетирбес херээнге база оон шыларгангай Топ Комитединге бот-

тарымыстын шычынысты база катар баштыкчы тур бис.

Силерниң улустарынар-биле кады бистер бүгү ажылчы кижиг төрөлгөтөниң улуг баштыкчынын мөчээнин ханы кажымдалым тур бис.

Эш Сталинның шийтүүгү тураскаалы бистер шунту тураскаап чоруур бис, эш Сталинның бөдүрүк бүгү кайгамчыктын чуртталганын төчүүгүнө чедир берген тайбынның, демократиянын болган социализмин херээ дөш мөөн-лаа артык илден болган быжык-биле демисегир бис.

Бистин улустуу социализмин Төрөөн чуртуга улур калчаар-лаа дайыллашканын таңгырагалап тур бис.

Улуг Сталинга мөңгө алдар!

Бразилиянын коммунист партиянын Национал комитединин мурундаан ЛУИС КАРЛОС ПРЕСТЕС, Бразилия, Рио-де-Жанейро.

Совет Эвилелениң Коммунист партиянын Топ Комитединге

Эрим эштер! Бистин мыак баштыкчыны болган башкымы, кижиг төрөлгөтөниң улуг тейилги, ады хөстага, тайбың болган бүгү улустарын аас-кежиниң болур кижиг—эш Сталинның мөчээнин Бириниң Коммунист партияны болган бирма улус ханыш-биле кажымдалым турар.

Маркс — Энгельс — Ленинниң өөрдөгү улустууга бөдүрүлгөн, бөдүрүк кыжымчалык күш-ажылчы-биле эш Сталин делегейге бир доугар социализм куренин тургускан. Оон улустууга-биле чамдык чурттарын коммунистер миллион-миллион кижилени хөстага болган аас-кежикке чедирп өкөлдөгөн, база чамдык чурттарда олар оо алдарыг сорулганы чедиң амыр дөш демисегир чоруулар турарлар.

Аар аарымың мурунда элөө каш алдар бурунда Совет Эвилелениң Коммунист партиянын XIX съездинге бөдүрүк төөгүлүгү чугаазына болган бөдүрүк «СССР-де социализмин экономикалык проблемалары» деп ажылчы эш Сталинның келер үжө оруту бисе айтканын бис ханы хундукте болган мыакылды-биле сактын тур бис.

Бистин улуг баштыкчыны өөрдөгү кезөөде шычы болурувусту бис, бирма коммунистер таңгырагалап тур бис. Социализмин болган коммунизм чөвүлгөндөгү тургузарынын талазы-биле бистин ажылчымыска Сталин кезөөде бистин-биле кады чоруур.

Бириниң Компартиянын Топ Комитеди.

Совет Эвилелениң Коммунист партиянын Топ Комитединге

Эш Сталинның мөчээни-биле хөдөөн хөдөө селки хайыккан бистер чурктын ханышын кажымдалым болган муңгалымысты силерге илеретип тур бис. Революциянын улуг баштыкчымын, бистин эрим болган мыак башкымысты, Ленинниң херээнги тейилги уламыкчымын чидиргич бистин улусу аар сөгүшкун болган.

Оон үндүр-биле бис испан улустун эш улуг өңүрүн, тайбын болган ажылчы чондарын аас-кежиниң херээнге кылган-лаа артык хөй чүдүлү кылган кижиг—коммунизмниң улуг тудуучуларын чидирген-дир бис.

Ленин—Сталинның улуг партиянын,

Совет Социалист Республикаларын күчүлү болган тилетирбес Эвилеленге долу бузурун Католианиянын социалист Катышкан партиянын секретариаты партиянын бүгү кижигүнеринин мурунда, ажылчы ангынын болган каталон улустун мурунда илеретип тур.

Тайбын, демократия болган Испаниянын национал дамарышпас чоруу дөш демисегир, социализм дөш демисегир бистин партиянын быжыгларынга бис, каталон коммунистер эш Долорес Ибарруриин улустууга-биле боттарымыстын күжүренишкенин улагытар бис.

Каталониянын социалист Катышкан партиянын секретариаты.

Совет Эвилелениң Коммунист партиянын Топ Комитединге

Эрим эштер! Пакистанын коммунист партиянын Топ Комитеди эш Сталинның—бистин эрим башкымыстын, улустуучулуугу болган баштыкчымын мөчээнин таварыш ханы ажылчы болган кажымдалым илеретип тур. Пакистанын улусту болган коммунистери бо кажымдалым Совет Эвилелениң улустары-биле болган бүгү чер бөмбүрөөн тайбынга мыакылдыг улустары-биле кады үлөшүп тур.

Эш Сталиннын айтканын орутуп чорурун Пакистанын коммунистери байыры-биле ааап тур. Олар национал дамарышпас чорукту болган демократтыг хөстагаларын тутун быжык-биле

тударын ааап турлар.

Пакистанын коммунистери тайбын дөш, хөстага болган улус демократияны дөш демисегир эш Сталинның «үм чөк өөрдөгү кезөөде улустууга бөдүрүлгөн. Совет Эвилелениң алдарыг коммунист партиянын, Ленин—Сталинның партиянын политика, идеология болган организация тургузугта болган Пакистанын Коммунист партиянын быжыгларынга бисе үлөгер болуп чоруур.

Совет Эвилелениң Коммунист партиянын делегерле!

Эш Сталинның «үм чөк херээнге мөңгө алдар!

Пакистанын Компартиянын Топ Комитеди.

Совет Эвилелениң Коммунист партиянын Топ Комитединге

Делегейниң бүгү улустарынын алдарыг баштыкчымы болган улустуучуу мыак эш Сталинның чидирген улуг болган өгидип алгымыс ханы кажымдалым тутурган бистер, бүгү кижиг төрөлгөтөни таварышкан хөмчөө чөк чидиргич-биле хол-баштыр Совет Эвилелениң Коммунист партияныга болган улустарына Мексиканын улустунун, ажылчы чондарынын база коммунистериниң ханы кажымдалым турарын илеретип тур бис.

Сталин бистин улустуучу чурктеринге мөңгө чурттар, оон чырыктыг амыралы болган амык-чорудулганы хөстагалар оруту бисе чырыдар. Эш Сталинның мерген угаанын өөрдө-биле сорук кирген бистер тейилги болган күш чөк улустуучу Сталин бөдүп чораван

болган болуру социализмин тилетирбес херээнги төлөтүп салгакчылар болурувусту орданлаштыраан, тайбынның, демократиянын база национал дамарышпас чорукту тилетирбес дөш мөөн-шыл чөк демисегир бис.

Мексиканын улус болган ажылчы ашымы бүгү чурттарын улустары-биле, ажылчы чондары-биле болган тайбын таладалкылар-биле кады Совет Эвилелениң Коммунист партияныга база улустарына кылыгар чөк идегени болган буудабас эл-сеткил катыштырышымын илеретип тур.

Мексиканың Коммунист партиянын Топ Комитедин ЛЮИСИО ЭНСИНА.

Совет Эвилелениң Коммунист партиянын Топ Комитединге

Тунистин коммунист партиянын Топ комитеди, ажылчы ангынын болган тунистин улустун муңгалын илеретипкан, Совет Эвилелениң Коммунист партиянын Топ Комитединге бөдүрүк кады ажылчымын кажымдалым илеретип тур.

Сталин—бүгү делегейниң коммунистерин баштыкчыны, колонизалдыг улустарын өңүрү болган хөстакчымы, ол бистин чурктериниске мөңгө чурттар. Оон улустер, оон херээ бисти сорук кырып, биске

орук айтып турлар.

Маркс — Энгельс — Ленин — Сталинның идеяларынын долу тилетгези дөш кужуусту хайыраалакчыны таңгырагалап тур бис.

Совет Эвилеленге, коммунизм тургузарына болган тайбын хандыгарына бистин чайгылыш чөк бугурулушту дугайы Сталинның партиянын Топ Комитединге бугурутувус.

Тунистин Коммунист партиянын Топ Комитеди.

Иван Иванович Шишкин

(Өлгөндөн бээр 55 чыл болганынга)

1953 чылдын март 20-де бистин уагы Төрөн чуртувустун миллион-миллион ажычы чоннары орус улустун улагу чуркучу пейзаист Иван Иванович Шишкиндин өлгөндөн бээр 55 чыл болганын демдегеп эрттирип турар.

Иван Иванович Шишкин XIX чүс чылды ортаа үезинде бодунун уран-чечен ажымы-биле орус уран-чүтүүнү база бир генийлиг мастери, реалист болган бойдуе ирээткээ чуркучу болуп чорган.

И. И. Шишкин 1832 чылда төрүтүнгөн. Анык Шишкиндин чуругаа ынакчылыг, таланттыг, мырынай бичезинде өгөзгөн. Уезд школаны дооскан, 1852 чылда Москвадагы чуругаа чырымышкынынын школанын өөренип кирген. Ол школаны 1856 чылда дооскан. Ол-ла чылдын Петербургтун уран-чуруга Академиянын өөренип кирген. Ол чуругаа академияны 1860 чылда дооскан.

Петербургтун чуругаа академияны дооскан, бодунун мергежилин оң мыай уламчылап, даштык мастерлерин техниказын өөренип билип алары-биле Швецияны «Дюссельдорф» деп тускай школага чуркучу болгандар деп кижини мастеркалыгы өөренип кирген. Ол школаны дооскан, Россияга эеп чыгып келген. Ол үед чуругаа академия болган бүгү ниятилер орус амдыраалды болган бойдушту чуруп көргүзүрүч херекке албай турган болган барыян чүтүтүн уран-чүтүүнү «арыг уран-чүтү» деп адап, оңу үнөлөп турган. Ол үед орус улустун муракчы чуркучулар, чуркучу Крамокойга батташкан, чуругаа академиянын чарыкташ, орус амдыраалды, бойдушту чуругу, чоңга чоок, билинчир, идеялыг бодунун орус уран-чүтүүнү экинчи азымы, тускай «чуругаа артык» организастап тургускан. Бо чаа «чуругаа артык» орус улустун уран-чүтүүнү фундаментиин салган болган төгүтү болушкуну болуп. Бо чаа артыкка И. И. Шишкин бир дугаарында барып кирген. Ол кирген хундан өгөзгөн, И. И. Шишкин чуртталганынын сөөгү үезинде чедир төлөтүп келгүчү болуп, бодунун билин болган мергежилин-биле чоңга бараан болган. Чуругаа артык сөөкүредир «өжүш чоругу» делегетге организастап тургускан. Бир дугаары ажыдыла делегет-

теге И. И. Шишкин «Хадымг арга», «Кеж», «Боктаралыг шөл» деп чуруктары кирген. Бо ажыдары-биле ол-ла бүгү өөрү чурукчулардан бодунун мергежили-биле онзагай болганы-биле ол чүгте Россияга эвес, харын даштык чурттарга билинчир сурагалыг чуркучу болу берген.

Орус улустун чурук чогаалынын талазы-биле улагу шүгүмчүлекчи В. С. Стасов Иван Иванович Шишкиндин дугайында кыпча деп бижээн: — «Бистин пейзажисттеринин иштинден бир дугаары делегетге бодунун ажымы-биле Иван Иванович Шишкин онза кайтамчытыг болган. Он чуруктары «Арга», «Боктаралыг шөл» деп ажыдары чоңун улагу үнөлдөп алган, он автортедип алыгган». 1878 чылдын март 26-да И. И. Крамокой И. Е. Реннинге кыпча деп бижээн: «Бистин делегетте Иван Иванович Шишкиндин «Боктаралыг шөл» деп чуругу бир дугаар чедир эзелет тур, шынап-ла Шишкиндин бо ажымы кайтамчы магалыг-дыр. Моон алгаш көөрге, Иван Иванович Шишкиндин ажыдары чонун эң-не мыак болган үнөлиг чуруктары болур.

И. И. Шишкин—ажымы-бүрү мияттарынын анатомиязын, бүдүш байдалын билиргэ-биле мергежидиг мастери болур.

Бодунун азымынын иштинде И. И. Шишкин муң ажыг саныг азымы-бүрү чуруктары кылган. «Боктаралыг шөл», «Эвямнын делгем», «Туманныг эртен», «Дески дөргүн ортузунда», «Дубтарлыг ойбак», «Хадымг эңмде эртен» болган оон-даа өске хей саныг кайтамчытыг чуруктары бижээн. И. И. Шишкиндин улагу чуруктары Москвада Куренин Гретьяков аттыг галереяда болган Ленинградтыг музейлеринде база Казань, Свердловск болган оон-даа өске улагу хоорайларынын чуругаа делегеттеринде ажалынын турар. Орус чурукчулардан Иван Иванович Шишкин база бир тускай алдарын эзелет турар. Күчүлүг талантымы-биле орус бойдушту могол-шымаг чок ирээткээ база бир өдү чок улагу мастери болур.

Бистин үезинде И. И. Шишкиндин онза үнөлиг чүтү болза, чуруганын уран ажымы-биле биске улагу орукту ажыдып. Төрөн чуртувустун клас-чараш, магалыг күчү-шымааны, оон байлак чижини, дагал, хемнер, далайлар, өкөннанын чуруп көргүзүрүч мергежил-биле бисти байдыш турар.

Илангы бистерге, национал чурукчуларга И. И. Шишкиндин мергежили дыка улагу үнөлиг. Улагу чурукчуныг мергежилин, оон техниказын бөөрүнү чуруп көргүзүрүч улагу ужу-дузалыг.

Бистин муң-муң совет чурукчуларымы, ылангы национал чурукчулар боттарымыстыг мергежилык орус улустун улагу чурукчу Шишкиндин өөренип алып хүдээлгелиг бис. Мынчангаш социалисттик утка-мынарым, национал хевирлиг кулчулары бүгү хемчегер-биле сайыраш турган, бистин чуругууска коммунисттик ниятиледип тургузырынга, илангы чонун кижизидилгенине улагу ролдуг болурун чурукчулар боттарынын хундулут черин ээлээр болган алдарлыг хүдээлгели күөсөлдүр.

Чурукчу С. ЛАНЗЫ.

Кызылдың бүдүрүлгелеринде

Ай планы күөсүстинген

Бүдүрүлгө планын чылдың баштайгы айларында өгөдөп күөсөлдүр болган ажымы күөсөлдүр дөш социалисттик чарын Кызылдың саног мастеркалында калбарган. Оң түдөөлинде ол бүдүрүлгө бо чылдың февраль планын нияти продукция талазы-биле 154,3 хуу, барааныг продукция талазы-биле 123,3 хуу күөсеткен.

Бүдүрүлгөдө эл Липецкий баштаан саног даараар бригада ай планын 160 хуу күөсеткен. Ол мыкшаш эш Воронцовка удурткан аныктык бригадалы база-ла саног даараар бригадалан чылдың калбаан.

Бүдүрүлгө оналдазын ажымы күөсөлдүр турар болган продукциянын шынарын акцидип турар муракчы ажыгчынар мастеркалыда хей. Оларын аразында ажыгчынар: Кукария, Воронов, Середкина болган өскелер-даа бар.

Саног даараар мастеркалынын коллективни ажыдып темпини биче-даа кошкатпай, марттын бүдүрүлгө планын айным баштайгы хүнеринден өгөдөп шалымкын күөсөлдүр турар.

Техниктиг билин бедидип турар

Ажымынын мергежилин бедидер талазы-биле техниктиг минимумуну бодуну Кызылдың саног даараар мастеркалында ажыдып өгөзгөн.

Хөмдөн кылдыр ылымгазын бижарынын талазы-биле кичээли мастеркалынын техника талазы-биле удурткучу эш Юрия удуртуп турар. Оон ицай кылыгы урей ымырынын чылдагааны болган оңу чайдылары деп кичээди цех начальниг мастери эш Лазанов чорууп турар.

Устунде кичээлери чорударында бүдүрүлгөнүг стахановчулары эштер Непомнячий, Савин олар база киржин турар. Курстун киржинчелери бо кичээлери кончук сонугурап турар. Дөрт ай өөредилге программасын өөренип дооскан сөөкүлде курстун дынакчылары мергежилге комиссияныг шылаага дужаар болган тускай разрядлары алдылар.

М. ИВАНОВ.

Квартал планын ийи ай дургузунда

Совет Эвделиндин Коммунисттик партиянын XIX съездинин материалдарын танымык турган, областыг затгерно котированын автобазанын коллективни съездинин төөгүлүг шийтерилерин амдырап кырынга боттадыларын, илангы планын оналгаларын 1953 чылдын баштайгы айларында өгөдөп сөгилерин хүдээлиг алганын.

Автотранспортчулар чугаалаан сөзүң ажыды-херек кырынга боттадылар турарлар. Февраль планын тоннакилометр талазы-биле 174 хуу күөсеткен. Чоокта чаа болуп эртен чер-чер Советтерини сонугааларында белекелдер үезинде коллективне калбарган социалисттик чарыштыг болган күш-ажымы бодурлүшкүнүн түдөөлинде база ол чедиккинерин улам быжыгаанынын түдөөлинде автобазанын коллективни 1953 чылдың бир дугаар кварталынын планын ийи айларынын дургузунда 108,7 хуу күөсеткен, мынчангаш ам апрель планын күөсөлдүр турар.

Чүдү өсөртүлгөсүнүн талазы-биле февральда чоладчылар Поминон, Татарчук, Морозов болган өскелер-даа бедик киргүзүлгери чедип алганын. Илангы чоладчы эш Поминон бүдүрүлгө оналдазын 203 хуу күөсеткен.

А. БАТАЛОВ.

Ак-сеткилдиг ажылдакчы

Кызыл хоорайнын херекчилер эвделиндин № 3 столоваянында чед дажыкчылан ажылдап турар Зинаида Борисовна Павлушкина ол ажымында 1949 чылдан өгөдөп бо хүнге чедир ылымк болган ак-сеткилдиг ажылдап турар.

Эш Павлушкина болза, чеденикчилерге эзелде болган оларын-биле эң-наймырадык, ол бо чылдың январьда ажыл планын 115 хуу күөсеткен. Эш Павлушкинаны чеденикчилер мактан турар.

С. КОЛ.

Эки ажылдыг почтачы

Бай-Тайганын Каргы сумузунда почта дажыкчымы коммунист эш Мага-Ширин чонуну чагыткан содун, сеткүдөдери болган чагаа харылааларын чогуур өй-шандан чедирип, чонун мурунуга хүдээлгелин ак-сеткилдиг күөсөлдүр турар.

Коммунист эш Мага-Ширин ол ажымында 2 чыл ажылдап турар болган эжелтер оюулары, чыгааларын эзелеринге боду чедирип берип турар. Сумунуң чону эш Мага-Ширин мактан турар.

Х. АГБАН.

Кым удуртур ужурулгул?

(«Шынын» тускай корреспондентизи)

1952 чылдың эвезинде партиянын Барын-Хемчик райкомунуң чанында илеткелчилер бөлүгүнүн составын чартып тургускан. Илеткелчилер бөлүгү чугае саамы кырында тургустунган боордан башка удурутка чокка арткан.

Нияти чурум баугаар алдыга илеткелчилер бөлүгүнүн ажымын удурутур ужурулгул партия райкомунуң пропаганда болган агитация килдинини өргөлекчи эш Мижит-Доржу-биле беедалажыныкындан илереп турары таан кичтиг.

— Партия райкомунуң чанында илеткелчилер бөлүгү каш кижигүнерлиги, олар 1952 чылда болган бо чылдың баштайгы ийи айларында ажылы чоннар ортузунга чече саныг илеткелдер, лекциялар чорутканы?

— Илеткелчилер бөлүгүн 1952 чылдың эвезинде 25 кижигүнерлиг кылдыр тургускан чүе, ам оларын 12-ин артык, өскелери райондан үнү чоруткан-дыр. Ажымы-биле чугаалаарга илеткелчилер бөлүгү ажыдаван, чүе-ле болгай, мен бодуктуң ажымынын планын-даа кылды көрбөз мен, чөре бо талазы-биле ажыдаван кижиле-дир мен. Мынчангаш менде бодуктуң чоруткан ажымынын дугайында кандай-даа сая-туң чок, чүе оларын ат кырында дажымы менде бар, бо-ла ийи.

— Илеткелчилер бөлүгүнүн удуруткучу кым ирги, дарга?

— Илеткелчилер бөлүгүнүн удуруткучу СЭКН райкомунун бир дугаар секретары-да болгай.

— Мынаарга илеткелчилер бөлүгүнүн ажымы удурутка чок арткан-дыр, а бо талазы-биле кым буруулуг болур ири?

— Бо талазы-биле буруулуг кичи партия райкомунун бир дугаар секретары-ла ийиван, дарга.

— Партия райкомунун пропаганда болган агитация килдин илеткелчилер бөлүгүн кижигүнерлигден кымнар эки ажымы-леп турар деп санап дүрар ирга?

— Райкуккомунуң агы даразы эш Краеный, партия райкомунун секретары эш Назин-оол база райкуккомунуң мурункуда турган даргалы эш Чанан-оол олар-ла чүгөр боор деп санап турар бис, а чогуум каш илеткел, лекция кылганын дугайында тодаргай түдөөли бисте чок ийи.

— Ам илеткелчилер бөлүгүнүн кижигүнерип четчелен, чарты тургузар деп турар ирги бе?

— Ам дөреэинде эде тургузар дөш чүе-

даа чок-тур, моон сонгаар эде тургузар алар бис ийиван.

Эш Мижит-Доржунуң бо харыларындан алгаш көөрге, партия райкомунун чанында илеткелчилер бөлүгүнүн ажымын удурутур бодунун хүдээлгелин бидбөөни азы чөре утканын херечилеп турар-дыр. Бир эвес партия райкомунуң пропаганда болган агитация килдинини өргөлекчи илеткелчилер бөлүгүнүн ажымын удурутур чүе болза ам кым удурутур ужурулгул чөвөл иччиге? А эш Мижит-Доржунуң санап турары-биле алдыга партия райкомунун бир дугаар секретары илеткелчилер бөлүгүнүн удуруткучу хүдээлгени күөсөлдүр, а пропаганда болган агитация килдинини өргөлекчи каныг хүдээлгени күөсөлдүр алармы?

Бо фактылардан алгаш көөрге, эш Мижит-Доржу бодунуң дөрт хүдээлгени шуут-ла чандыр билип, оңу СЭКН райкомунун бир дугаар секретарыне чүтү каап турары мын эвес, СЭКН райкомунун бир дугаар секретары илеткелчилер бөлүгүнүн ажымын өске бүгү ажыдыр-биле каты ниятин-биле база удурутур дөшкү чокка-ла биддинчир.

Мынчангаш шак мындыг харымылга эң чоруктуң ужурунда партиянын Барын-Хемчик райкомунуң чанында илеткелчилер бөлүгү боттуг удурутка чокка бир чөвөл ажымы уде каныг-даа ажыды-чорудуга чокка туруп келген.

Илеткелчилер бөлүгүнүн ажымын шак мынаар санаптарга байдала кирген чорук районунуң ажылы чоннарынын ортузунга лекция пропагандалып калбартырынга улагу шалтык болган. Илангы партиянын XIX съездинин материалдарынын база эш И. В. Сталиндин «СХРЭ-де социализм экономиктиг проблемалары» деп генералдыг ажымынын дугайында лекция пропагандалып кончук эвөөн организастанын турар.

Партия райкомунуң чанында илеткелчилер бөлүгүнүн ажымынын чорбай келгенин чылдагааны болза, партия райкомунуң пропаганда болган агитация килдинини бодуктуң ажымын харымылга чок чоруу-биле удурутка келгенине база СЭКН райкомунуң боруулуң, оң секретарыларынын илеткелчилер бөлүгүнүн ажымын удурутур, контролдыарын шуут утканында боуп турар.

Илеткелчилер бөлүгүнүн ажымын дөшкү сөгилер дугайында дарыг хемчег алары чугула.

С. АЛЕЕТ.

ТАРЫЛГАГА ЧЕР-ЧЕРДЕ БЕЛЕТКЕЛ

„Өөк“ совхозта

«Өөк» совхозтун механизаторлары болган тараажылары чаксы тарылга белеткелди багыт эвес чорудуп турар. Олар марттын эвезинде чедир 9 тракторларын, 9 трактор андазынын, 7 трактор сейкаларын бүгүн сеип дооскаан.

Совхозтун тараажылары бригадир эш Михайловтун удуруткалы-биле эки шынарым үезинерин уруп, ортан 100 тонна кымыласты, 180 тонна сузаны, 18 тонна арбайны чыжып болур кылдыр дооскан.

Чаксы тарылгага белеткелди чедиккинер чорудар чоруга-биле совхозтун механизаторлары болган тараажылары кийи боду бедиктен социалисттик хүдээлгелерин ап, оң түдөөлин доктаамал үндүрүп турар. Социалисттик чарыштык муракчылары көвүдөп турар. Чыжаа, совхозтун алдарлыг дарганы эш Ильин хүн-бүрүде ажыл норманын 150 хуу күөсөлдүнү хүдээлишипкан, дарган эш Зеленин социалисттик чарышка кийтирген. Эш Ильин ажыл норманын херек кырында 250 хуу чедир күөсөлдүр турар, а эш Зеленин бодунуң чарыжы турар эжинге дөшкөүр дөш карак-кымыл ажылдап, ажыл норманын 200 хуу күөсөлдүр, эш Ильинден база-ла хокумап калбай турар.

Дарганарынын бедик бүдүрүчүлүг күш-ажымы механизаторларынын ажымын дүрдөлдөргө дулаштып турар. Тракторларынын болган көдө ажыл-агый машиналарынын септелгенине херегээр-биле механизаторларын чыгыларын дарганнар сөздөтүп күөсөлдүр берип турарлар.

Механизаторларын ортузунда социалисттик чарыштык мурунку олурунда тараажылар Николай биле Баруктин чоруп турарлар. Оларын күш-ажымынын бүдүрүчүлүгү хүн-бүрү 130—150 хуулан кулаулайнып турар. Трактористтер Токарев биле Дамба олар үезин арыгларын норманын хүн-бүрү 110—120 хуу күөсөлдүр турар.

Механизаторларын болган тараажыларынын чаксы тарылгага белеткелдине күш-ажымы чедиккинеринин чылдагааны болза, совхозта партия организастаанын (секретары эш Дорфеев) ажыгчылар ортузунга агитация-маасалыг ажылды эки организастаанындан маасалыг. Механизатор ортузунга коммунист Сайтуян биле мекени Тетерин, үезин арыгачыларынын ортузунга комсомолчу Сметанин партиянын XIX съездинин материалдарын болган өске-даа темаларга беедалаарын, номчулаарын үргүчү чорудуп турарлар. Ол мынаш агит-хуудустарын доктаамал үндүрүп турар.

Бар чедиккинер-биле чөргөлөшүр совхозта тарылга белеткелдине улагу чедиктер барын демдегээр чугула. Илангы чылдың дирекциянын тракторларын артык келестерин бүрүнү-биле хандырып бербөөндөн 4 тракторларын септелгени ам-да доорулбаан, анаа туруп берген. Кышкы агротехниктиг хемчеглерин чорутпайн турар.

Механизаторларын илгинде эштер Чолад-оол, Кечил-оол, Колоский, Ведерников болган өскелер-даа боттарында алган социалисттик хүдээлгелерин күөсөлдөп, күш-ажымын сөгилде-чуручун үрөп, ажылга үмөйи, прогудан турда-ла совхозтун дирекция черинден каныг-даа хемчег албайн турар.

Үезинини уруп, арыгдан алган болза, эртен чылдын ажал алган тарааларын илгинде ураан сөздөтүп турар. Совхоз төвүндө шалда болган гараж херикинин иштинде кымы ажымы черлерге 100—100 тонна тараалар хар адаанда чыдар. Моон сонгаар чылды үе келдирге, ол тараалар ийи баксыраары чугаажок.

Чаксы тарылгага херегээр үүрмөк чедик-херекелдерин белеткелди ам-даа кылбайн турар. Илангы алтын дөргү-херекелдери чече херегелдерин, оларын белеткелдин бодайын-даа турар.

Бар четпестерин дары уауткалап, чаксы тарылгага бүгү талазы-биле чедиккинерин белеткелди чорук бедик дүжүт чедип аларынын кол чүтүл болур.

М. НАВАА-САРЫГ.

Тарылгага белеткелди дүргөн доозар

Улаг-Хем районун Сталин аттыг колхозтун чаксы тарылганын чедиккинер чорударына бир чугула чүе болза, тарылгага херегелтерин чедик-херекелдерин өй-шандан септеп белеткээр болур.

Илангы турбужа, ол колхозтун баштаар чери болган хову бригадир тарылга

белеткелдине кичээлгенин эвөөш салып турар. Оң тодаргай барымыла—26 андазынын 11-ин, 27 илдинин 13-үн, 12 тергелерин чүгө 4-үн, 97 хомуттун 52-ин септеп алган болган харын-даа чамдык чугула херегелтерин чүтүлдөр чер-сиз, хар алдында хевээр чымпы турар.

Чаксы тарылгага белеткелди артык каш хонуктарда эки шынарым доозарычче улагу кичээлгени салыры баштаар черден болган хову бригаданын узуу-биле негетинин турар.

М. КОДУРАК.

Бедик дүжүт дөшш ажылдап турар

Кызыл районун «Черби» колхозу 1953 чылдың тарылганын белеткелди эки чорудуп турар. Колхоз чоккү хүнерге чедир 40 тонна кымыласты, 12 тонна суза, 6 тонна арбай, 400 килограмм чидгетараа үезинерин арыгдан дооскан.

Септелге талазы-биле ап көөрге, 6 андазынын, 27 демия илдинин, 9 мын илдинин септеп алган. Оң мын тарылга ажылына кирер алытарын белеткел турар. Хову ажымынын бригаданын тургаанда 25 тонна сипгени, 10 га черин көк сузанын ажыл алытарын азыраары-биле сарааттап белеткелди. Ам артык азыраар септелгелерин дүргөн доозар дөш колхозтун дурдулагалыг дарганы эш Ч. Чамбалын баштагалы-биле колхозчулар шалымкын ажылдап турарлар.

М. ЧЫДЫН.

Колхозчу дарганын күш-ажылы

Барын-Хемчик районда «Ленин ору» колхозтун дарганы эш Самдан ол хүдээлгенине үр ажылдап келген. Бүдүртен ажымынын шынары эки, ол талазы-биле мастер болган эш Самданын ады чүгө бодунуң колхозунда эвес, а Барын-Хемчик

районда беши сурагалы болуп турар. Бо чылдың чаксы хову ажымын колхозтун белеткелдин дүргөлдери дөш эш Самдан чүтүлүгү ажылдап, өскелерге ажыл-иш үдөгөргө чоруун көргүзүп турар.

Колхозчу дарган бо чылдын 12 андазынын, 18 илдинерин, 1 сортировакы, 1 трерини септөөн. Амгы үеде тергелер болган өске-даа үүрмөк кымыларынын бүдүрүчүлүгү турар.

К. БОРАННАЙ.

Нудуктар белеткээр—ажыл-агыга улуг ажыктыг

Улаг-Хем районунуң колхозчу суурларынын чамдымы суг-биле үргүчү хандырыпкан, бир чамдымы чүгө чыгы үеде суг-биле хандырыпкан, а кышкы үеде сугу ирак черден ап турар. Колхозчу тараачыларынын амдыралынга, малга болган ажыл-агыга сугнуң ажымы-дузаны үнөлөп четпес.

Илангы турбужа, районунуң суг-биле долу хандырыпкан турар колхозтары ажыл-агыга сугнуң ажымы-дузанын чедир үдөйлөй, ол дугайында хемчег албайн турар. Чыжаа, Көк-Чыраа сумузунда Ленин аттыг колхозтун 144 өгөдөрлинде чангыс кудук болган. Ол кудуктуң арыг-ишөөр байдалы берин багыт, ам колхозчулар ортан суг ишпестөөн. Ол колхозтун ажыкчы алытары, инек, молдургаларын каш километр ирак Улаг-Хемден суггарып ап турар. Мынаарга кыштың улагу соок үезинде эртен, кешке ирак, черден мал сугтаргаар, күжү кошкак малдарын, илангы молдургаларын күжү улам баксырап турганы тодаргай. 1951 чылда бир колхозчунун кажаа иштинде сипгени өртөн бөөрге, өрт камгалалы машина-биле Улаг-Хемден суг сөгүлүр чорда-ла ук сипген өртөнүп калган.

Оң мын колхозтарын фермаларынын болган бригадаларынын чанында кудуктар

көптөгү чок. Чаксы, күсүк ажыдыр үезинде Ленин аттыг колхозтун хову бригадалы-биле МТС-тин трактор бригадасы сугу 2—3 тергелгит алытар-биле Көк-Чыраада өсөртүп ап турган. Маленков аттыг, Ворошилов аттыг, Мичурин аттыг, Жданов аттыг болган өске-даа колхозтарын хову ажымынын бригадалары ол мын каш ирак черлерден суг сөгүлүр, эвөөн хей күштү ажылдап чартыктырып турган. Чамдык суг сөгүлүрүлгө үдөйлөткөндөн тракторларынын ажымын өскөп, ажылды график планын үзөр, кижилер чогуур шыгындан ооздап чеденир товарлыктар тургуздан. Оң мын ажылдап турган алытары суг-биле четче хандырып, чок болза, оларын ирак чөргө ойланып сугтарар чүтүлдөр тургуздан.

Бир эвес колхозтарын бригадаларынын турум черлеринге кудуктар турган болза, ажылга илангы шалтыкты чүтүлдөр турбужа ийик. Моон мурунда колхозтар туудунуң планында колхозтарга кудуктар казыры кирип турган. Ам ол айтырымын сураа бешин дынабастаан. Ам колхозтарын

Клемент Готвальд

Чехословак Республиканың президентизи болгаш Чехословакияның Коммунистг партиязының даргазы Клемент Готвальдын мөчээниге холбаштыр совет, партия болгаш хөй-ниити организацияларының, күрүне болгаш культура албан черлериниң кажыыдал илередишкени

Чехословак Республиканың президентизи болгаш Чехословакияның Коммунистг партиязының даргазы Клемент Готвальдын мөчээниге холбаштыр март 16-да болгаш 17-де Чехословак Республиканың ачын черинге моң ааанда совет, партия болгаш хөй-ниити организацияларының, күрүне болгаш культура албан черлериниң төлөөлери чоран болгаш кажыыдал илереткенер:

СЭКП-нин Москва хоорай комитетиниң бегаш амылчы чоннар депутаттарының Москва Советиниң, тайбы камгаланың Совет комитетиниң, ВЦСПС-тиң Президиумунун, ССРЭ-ниң эртемнер Академиясынын, тран-чүг амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, РСФСР-ниң чырыдышкын Министерствозунун, металлургия үлетпүрүнү амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, совет керөөнчериң антифашистг комитетиниң, машина туудушкунунуң үлетпүрүнү амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, совет Эвилелиниң Славян комитетиниң, профиледериниң Москва область болгаш Москва хоорай Советтериниң Президиумунуң, ирик болгаш алгы үлетпүрүнү амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, полиграфия бүүдүргөтүнүң болгаш парлала амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, химия үлетпүрүнү амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, тууду материалдарының үлетпүрүнү амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, Сталин аттыг автотөвүдүр, автомобиль болгаш трактор үлетпүрүнү

амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, «Трехгорная мануфактура» комбинаттың, өс-тазы үлетпүрүнүң амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, «Бадый болгаш маска» заводтуң, коммуналь амыл-агының амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, электри заводунуң, политчырыдышкын албан черлериниң амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, даштык-биле культурутуң харыдааның Бүгү-өзгөлдө ийитилежини, даштык садыг амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, күрүне садымның амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, совет амылчыларының антифашистг комитетиниң, Совет чогаалчылар Эвилелиниң, күрүне албан черлериниң амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, Москва университетиниң, дээди школаның болгаш эртем албан черлериниң амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, Ленин аттыг Шериг-Политиктиг Академияны, Тимирязев аттыг Көз амыл-агы Академиясының, медицина амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, сазын үлетпүрүнү амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, маш амылчыларын амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, Совет Эвилелиниң Славян комитетиниң, профиледериниң Москва область болгаш Москва хоорай Советтериниң Президиумунуң, ирик болгаш алгы үлетпүрүнү амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, полиграфия бүүдүргөтүнүң болгаш парлала амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, химия үлетпүрүнү амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, тууду материалдарының үлетпүрүнү амылчыларының профсоюзиниң ТК-зынын, Сталин аттыг автотөвүдүр, автомобиль болгаш трактор үлетпүрүнү

(СЭТА).

Клемент Готвальдын орнукудулгазына киржири-биле Совет Эвилелиниң чазак төлөөлериниң Прагада барганы

ПРАГА. Чехословак Республиканың президентизи Клемент Готвальдын орнукудулгазына киржири-биле Совет Эвилелиниң чазак төлөөлери Прагада чеде берген. Төлөөлериң составында: ССРЭ-ниң Министрлер Чөвүлелиниң Даргазының бир дугаар орадачызы маршал Н. А. Булганин (төлөөлериң баштыны), амылчы чоннар депутаттарының Москва хоорай Советиниң даргазы М. А. Яснов, Н. М. Пегов, генерал-лейтенант А. З. Побудов олар бар.

Резин аэродромуна совет төлөөлери чехословак чазактын жекигүнери премьер-министр Антонин Запоцкий баштаан, Чехословакияны Коммунистг партиязы-

ның ТК-зының секретары, Националь хуралдын даргазы Олжих Йон болгаш оң орадачылары, ССРЭ-ниң Чехословакияда элчи чериниң амылчылары, элчи А. Е. Богомолов баштаар, Кыдат Улус Республиканың Чехословакияда элчи чериниң амылчылары элчи Тань Си-линь баштаар барып уткааннар.

Совет төлөөлери ужуражыгының үзүндө хүндүлүг таанымы тургускан. Чехословакияның болгаш ССРЭ-ниң күрүне гимнерин күтсеткелээ.

(СЭТА).

Кыдаттын чазак төлөөлериниң Прагада барганы

ПРАГА. Чехословак Республиканың президентизи Клемент Готвальдын орнукудулгазына киржири-биле Кыдат Улус Республиканың чазак төлөөлери март 17-де Прагада чеде берген. Төлөөлери Кыдат Улус Республиканың Бүрүениң административтик Чөвүлелиниң премьери болгаш даштыкы черектер министри Чжоу

Энь-лай баштап чоруур. Чжоу Энь-лай болгаш анаа ужурашкан Чехословак Республиканың премьер-министри Антонин Запоцкий хүндүлүг таанымы эргий эрткен соонда Чехословакияны болгаш Кыдат Улус Республиканы күрүне гимнерин күтсеткелээ.

(СЭТА).

Чехословакияның амылчы чонарының боттарының баштыгызы-биле чарлышкыны

ПРАГА. Прага Градының (Кремль—Ред.) канчаар-даа аажок улуг испан залы. Залдын дээрлары, сонгалары, көрүңчүлери, хазаларының алдынан каан хазалар кара диндиктер-биле ораагылаан. Бедир чеде Чехословак Республиканың президентизи Клемент Готвальдын маңа-боду-биле хазаржакты салган.

Эртегиниң 11 шак. Хөржүдүгө маршының аялгалары чаңгылаан турган. Чазактын жекигүнери А. Запоцкий баштаар, Чехословакияны Коммунистг партиязының Топ Комитетиниң жекигүнери, Националь хуралдын төлөөлечилери, Совет Эвилелиниң болгаш улус демократизмниң чурттарының дипломаттыг төлөөлечилери залга оожум кирип келгенер. Олар мөчөзөн ижигиң хазаржанын чаныга келген, венектар салгылааннар. Клемент Готвальд чехословак армияның элчи кол команданычының хөй-биле чыдар.

Бир дугаар венектары Чехословакияның Коммунистг партиязының Топ Комитетинден болгаш чехословак чазактан, ССРЭ-ниң Чехословакияда элчи черинден болгаш ССРЭ-ниң Чехословакияда шериг аташкениден салгынылаан. Оң соонда Польшаның, Кыдат Улус Республиканың, Румыянының, Болгариянының, Венгриянының, Корей Улус-Демократтыг Республиканың, Албанияны дипломаттыг төлөөлечилери, Наполеон фронтунуң хөдөлгичиниң Топ комитетинден, Националь хуралдын, чехословак армиядан, националь амыл чок черүтүн министрствозундан, Прага хөө-

райның чурттакчыларындан, профиледериниң Топ чөвүлелинен, амылчыларын Чехословак эвилелиниң Топ комитетинден, чехословак-совет найралдын Эвилелинен төлөөлөр венектар салгылааннар.

Республиканың президентизи Клемент Готвальдын хазаржанын чанында хүндүлүг таанымыга оң соратниктери, Чехословакияның Коммунистг партиязының политиктиг секретариатының жекигүнери Антонин Запоцкий, Видем Шарокий, Йосиф Доланский, Карел Вацлех, Алексей Чевичка, Вацлав Колецкий, Антонин Новотный олар турганнар. Боттарының баштыгызы-биле чарлар даш кээп амылчы чоннар залга шуужуп кирип турганнар. Амылчылар, албан-хаакчылар, студенттер болгаш өг-бүлө ээлери кээп турганнар. Олар хааржакты чанында венектары камчы-биле салып, баштыгызының эртем таныш арынче карак салбайн көрүп эрттип турганнар.

Прага Градының чанында бүгү күдүмчүлүк кижилер догдан. Баштыгызына сөөлүг хүндүлүктерин бээр даш амылчы чонарының төлөөлери улук чокка кээп турганнар. Кижилерин армынандан ханы камчыдал көстүп турар, ыңчаза-да оларның чуректеринде—коммунистг партиязының үдүргүлүгү-биле, Совет Эвилелиниң дузалачымы-биле боттарының чуртунга социализмни тургузуу амылчыларын быжыг бүүрели кадагалатынып турар.

(СЭТА).

Делегейде болуп турар чоруктарның допчулалы

«БИЧЕ ЕВРОПА» ТИГЛЕНИП ЧАСТЫП ТУРАТ

«Европаның камгалал ийитилежигези» деп адаар агрессия «ийитилежигези» салма-чанының дугайында язым-бүрү чүчү-руушкуннар сөөлүг үеде даштыкының парлагаларының армынандан шуут дүшпөстөн. Солун чүвө чүл дээр, ол чүчү-руушкуннар кударал болгаш дүрөөшкүн-биле саниккен. Барың Европаның кол империалистг чурттарының арасында чөрдүдээр болза, ол «ийитилежигези» киржичилериниң арасында бактажышкыннар улам күштелип турарына чырип, ол хире ханы болу берген. «Европаның камгалал ийитилежигезиниң» алды чурттарының арасында казы амылчы-жышкында шыгым кризис көстүп турар—деп «Стампа» деп рим солун бижип турар. «Европа армияны тургузары бүүдү салгаддыч чуртталганын хуусазын черде негээр алаар»—деп «Экономика» деп англи журнал мунгарал-биле түңнөп турар.

«Европаның камгалал ийитилежигези» болгаш «Европаның армияны» тургузары болза, эртең чыдын майда-ла Вашингтондан айтышкын бугаар Францианың болгаш Германияны, Италияны, Бельгияны, Голландияны база Люксембургтуң арасында чарган париж керөөниге баш бурунгаар көрдүгү турган бидингир болгай. Империалистг пропанданың менээргеничи саздары бугаар ол керөөни күштүг болдуруп балылары-биле ук хамаарышкан күрөөлөрүн парламентагына чоруткан турган.

АКШ-тың чагырыкчы бөлүктери болгаш париж керөөниге ат салган чазактар «ийитилежигези», а оң-биле казы «европа армияны» дүргөн доктаанып тургузары бар-ла шаа-биле кызыдып турар. Мычазалжак ам дээрде чыгыш-даа парламент ол дугуржуганы күштүг болдуруп бадывазан. Ам-лаз төзөвилетини тургузтумаан ийитилежигезини черектери көчүг багай байдалга таварышкан, ол чорук чаа чугалажыгыларын кылырын негеп келген. Февральдын бирги чартында Лондонга англи-француз чугалажыгылар болган. Барың Европа парлагаларының дынактаанын бугаар алырга, олар бугурап жүзүштүк-биле догулаан. Француз чазактын баштыгы Мейер «европа армияны» тургузарына Англианың киржалдеги болурун чедип ан ындаанан Францианың даштыкы черектер министри Битонун чугалажышкынын үзүндө ындаан саздарына болурун карызынагы англи чазак, оң француз төлөөлечилериниң дилээ, каныг-даа толугай хүлөөлөрдери болунга хүлөп албаан.

Чокта чаа Париже «европаның ийитилежигезини» тур комитети париж дугуржуганына француз чазактын кирген «немеледе протоколдары» азы бөдү-нү-биле алыр болза, эдилер дээр түдөлөрү чугалажык көөрүп эгелөөн. Ол протоколдар «европа армиянының» системанын бодуунуң чепсектиг күштерин Француз кезик-чамчы-да болза, контроллан турарын камгалал артырып баш бурунгаар көрүп турар, ол чорук ук протоколдарың чогаалыкчыларының баштыкып турарын бугаар алырга, барың-герман милитаризминиң катан тургустунуп келирин айымындан Францианың айымыл чок болдуруп дээр язылды. Протоколдарың кол соругазы болза, француз хөй-ниитиниң кичээнгейин хөмө мунары болгаш париж керөөни Францианың Националь хуралы хүлөп азырын хандырып болуу дээрли шуут илден-дир. «Се матон-ле пиз» деп париж солун бо дугайында мынчаар бижээн: «Бир эвес ол күтүштүкүнүг протоколдарын шингээди алмыр бөгөлдүмэс болза... мычазалда парламент керөөни хүлөп алырынга бүгү иделдерини француз чазак каар журутуп алаар».

Оларны «шингээди алмыр» ам дээрде болуумай барган-дыр. Харин-даа ол «немеледе протоколдар» бонн реванштериниң уурланышкынына кагылашкын болгаш түр комитеттин хуралы чүгө-даа чедирбөөн. Февраль 24-тен эгелөөш, париж керөөниге француз эдилер талазы-биле маргылдаалар «европа ийитилежигезини» чурттарының төлөөлечилери чынган Римче элөөн каш хүнерде шилчитинген.

Римге чөвүлө хуралга чедир элөөн каш хүнер артан турда, даштыкы черектер министрствозунуң бонн статс-секретери Хальштейн болза, Францига ол боттуң негелдерин чычадарына, бугу-ле ара-биле дүргөн албадал таварыштарың Даллестен сөстүрүп-тейлеп дилеп кылдып, чажым-биле Вашингтондан дуза эрөөн деп америк сачыларының органы «Уолл-стрит джорнал» бижээн.

Мычазалжак, бодуу көрөгө, америк албадал «европа ийитилежигезиниң» азы «Биче европа» деп азырын ийитиле чөрдүдээрли чок кылырынга дуза чедирип шыдаваан боор ийин оң. Римге болган чөвүлө хурал күтүштүкүнүг «европа армияны» тургузарының херөөн чыгыш базым-даа бурунгаар шилчитпөөн. Францига болуунуң протоколдарын чедир албаан, а Аденатур Бонига өп келген, париж керөөн «канчаар ат саздыгын болдуруп, ыңчаар камгалатынып артыгын турар журуугу» деп чугалаан дээрли Римге болган пресс-конференцияга Бидо чугалаан. Бонференцияның чедижкини

(СЭТА).

Чок болганын бүгү даштыкы парламга миниген.

Чедижкини чоктуң чыдаганы чүдө? Париж керөөн болза, алды чурттарың «националь» армияны тургузарын баш бурунгаар көрүп турар, оң-биле казы барың герман «армияны» херек кырында оң өзгө болуп журутат. Париж керөөн чугалажык көөр талазы-биле депутаттарың итали палатазының комиссияны депутат Пайеттин чугалаанын бугаар алырга, «ийитилежигезини» чүгө бонн Германияны, боо-чепсектезирин дүргөлдир дугайында Американың директиваны күтүүдөр дөш бол оң шериг-даа, политика-даа талазы-биле тергилекчи чөруун хандырап дөш тургузап турар.

Ол чорук чокта чаа-ла немец эжелдик чүктөп эртең Францианың болгаш эске-да чамдык европа чурттарының империалистг бөлүктери көрүлүп турар.

Кол чүвө чүгө ында эвес. Империалисттер париж күтүзөөн амылчыларга ботандырыныга барың европа чурттарының кабык улус массаларының өзүп турар уурланышкыны шаштыктап турар. Тайбыче чүткүвүшөөн, улустар париж болгаш бонн керөөлөрүн хүлөп алырынга уур шилтирип туржуп турарлар. Чыкка, чокта чаа Италияга париж керөөниге уур болган националь хамаарышкан чорук дөш демиселден негелөөн болган. Кампания бүгү чуртту шыма алган. Францига бүүдүргөтү черлериниң амылчыны коллективтери, демократтыг хөй-ниити организациялары, париж хуралдын депутаттарына, париж болгаш бонн керөөлөргө уур бадывазарың олардан негеп, чазактар база телеграммалар чорутканнар. Шериг керөөлөрүн хүлөп алырынга улус массаны шилтирешкенин Барың Германияны, Бельгияны болгаш Голландияны шыма алган. Чер бугурап: «Тайбың күзөт түр бис!»—деп улус массаларын күчүлүг үнү дынаптып турар. Ол үнү боой туруп шындар мынды күштер дайын кыпсыктырында чок.

АГРЕССОРЛАР СОКСАВАЙН ТУРАЛРАТ

Катышкан Нацпалар Организациясының Кол Ассамблеясының чедиги сессиясы болуун амылчы февраль 24-те үргүлдүлгө берген. Ассамблеяны Политиктиг Комитетин дораан-ла корей айтырын чугалажык сөөргүчө кирешке, оң чугалажыгы март 11-де догулаан.

Бүүдүргөтү харылааларың каныг-даа характерли болза, а чере экономикагы бозо, кажан-даа, каныг-даа тургузугун үеңде бүүдүргөтү күштер шымаш бүүдүргөтүң эрөөкчө чугула элементин болуу турар.

Бо айтыры Кыдат Ассамблеясы бо сессиясынын эртең чыдын төңүзүлгө бирги кезиниң хүн айтырымына-ла кирген турганы бидингир болгай. Мынды турбуже, АКШ-тың чагырыкчы бөлүктери ыңчаарда боттарының «бадылар машинаны» дузун-биле корей айтырын тайбың бугу-биле үе шилтирээрин бөлдүрбөс болгаш америк интервентилериниң агрессия бөлдөрүн чажырап соругалыг резолюцияны маргылды алганнар. Ол резолюцияны хүлөп алырын чедип алган, америк-англи сүчээ Корейда дайын чорудулгаларын доп-дораан болган догула-биле соксадырының дугайында совет санады чугалажык көөрү соксаганнар. Империалисттер оң-биле Корейга тайбынын тургузарын күзөвейин турарың көргүскөнгө.

Ассамблеяны Политиктиг Комитетинге корей айтыры талазы-биле бир дугаарында америк төлөөлөрүн үлүртүкүзү Лодж чүвө чугалаан, мынчанам оозу-биле ол агрессия империалистг сүчээ талазы-биле болууну талалакчыларына улаадып кылган. Хоп-мереге мыт чогу-биле ол, Корейда дайынын үргүчүлөп турарынын харысаалгазын Корей Улус-Демократтыг Республикка, Кыдат Улус Республикка база Совет Эвилелинге чуй каарын орадалган. Ол шууту эвес. Лодж АКШ-тын чагырыкчы бөлүктери тайбынга мыкшылып дээр хоп-мерге чадгынышкын-биле бүгү делегейниң хөй-ниитини бүүдүргөдирин орадалгып, арын чадгынан сестерин дмкч үр чучураган.

Мык хөй чурттарың, мынгане Иракки Чөөн-чүктүң улустары америк агрессияны «Тайбың мыкшык» деп чүл дээрлин шагда-ла эки билгенер. Кол Ассамблеяны амылчы катан үргүчүлөргө чедир ийи-ле хун аркан турда Синхуэ агентинде америк жуар-чүдүү полковниги, Корейга туттурган, Ф. Швейдлин өчүпү дамчыткан. Америк интервентилериниң корей черде бактерологту даяанын чорудуп турарынын дугайында араатыныг фактыларын ол меделгөөн. Чүгө эртең чыдын январь 28-тен март 25-ке чедир бонн америк эжелечилер бактерологту чепсекти дөрт чус ажык катан ажылгааннар!

Кажан Политиктиг Комитетке Лодж Корей айтырынын талазы-биле болуунуң нүгүдү чугалын кылды турган. «Нью-Йорк пост» солун мынчаар бижээ: «АКШ-тын чаа шугуңу—КНО-да соок, а Иракки Чөөн-чүктө—агыт. Мычазарда солун, КНО-да чаа кадык-дошкун политиканы» чорудары казын Лоджуң чугаанын салгындарган.

Корей айтырын оон мыай чугалажык көргөни солунуң чүдүлүгү үндөйлөткенин бадывазан.

КНО-да америк-англи сүчээ бодууну бүгү күзөйлөшкенин корей айтырын тайбың бугу-биле үе шилтирээринче уланган каныг-даа шилтирлер болду-базына салган. Ол, корей дайынын өсүктөнерге шагда-ла ажыттал болуп турар КНО-нун Корей талазы-биле комиссияны амыл-чорудулганын хуусазын хандырын орадалгып турар аларган.

Совет Эвилелиниң, Чехословакияның, Польшаның төлөөлечилери Политиктиг Комитетке болгаш Ассамблеяның пленумунга корей айтырын чугалажык турда боттарының чугааларына агрессияны «чаа» хуулушкунун сойгаан илереткенер.

Корейда дайын чорудулгаларын доп-дораан соксадырын болгаш корей айтырын тайбың бугу-биле үе шилтирээрин талазы-биле комиссияны тургузарын Совет төлөөлөр база катан санадыан. КНО-да Корей талазы-биле комиссияны чок кылдырын баш бурунгаар көрүп турар резолюция төзөвилетин ол база кырген.

Мычазалжак, америк-англи сүчээ Ассамблеяда бодуунуң хөй кезин болуп турары амылчан алган, совет санадыларын хүлөп алырын бөлдүрбөөн. Ол «хөй кезик» КНО-нун Корей комиссияны артырап дугайында шилтирени маргыды күштүг бөлдүрүп алган, оң-биле Корей айтырын чугалажык көөрүн Кол Ассамблея доккан.

Ассамблеяга америк төлөзүн чугалаан болза, АКШ-тың чазактын өзөл турары бугу хоп-мерге турушту көрүзүп турар. Корей дайынын соксады күзөлдөшкөн дугайың биске сөс кырынга чугалаан турар-дыр... А херек кырында бо соруганы чедип алмырче уланган каныг-даа шилтирлерин хүлөп алырын үзүп турарлар—деп март 11-де Кол Ассамблеяны пленарың хуралына Корей айтырын талазы-биле бодууну чугалажык совет төлөөлөкчи эш А. А. Громико айтыркан.

БУУРАШКЫНЫҢ ОРУУНДА

Сөөлүг үгө чедир АКШ-тың чазактын жекигүнери чурттуң көзгө амыл-агымы дмкч бергөдөшкөниң байдалче киргенин чыгыш удаа эвес амыл-биле минин турганнар.

Көзгө амыл-агының байдалына немеледе түңдөйдө чокта чаа АКШ-тың садик министрствозунуң парлап үндүргөни 1952 чыдын экономикагы түңдөлдө киргүскө. Көзүңдө болза, фермерлер боттарының продукцияларын дөш ап турганы аш-чөмчөң үрметтен сазар өртөөниң үргүчүлөп келген өздүкөн болуп турбуже-де 1952 чыдын декабрда өртөк 1951 чыдын декабрда турганын 12 хуу кулу болган. «Факте фермер» бөлдөштөенин бичин эрте дамчытканын бугаар алырга, америк фермерлерин арыг оруугазы мурундагы чыл-биле дөмөйлөргө 1952 чылда 99 миллион долларга өзгөжөөн, а 1953 чылда, АКШ-тың чер министрствозунуң санаанын бугаар алырга, ол ам-лаз 5 хуу бадар ужурагуп. Фермерлер оруугазының күдүлүшкыны ам беин үлетпүрүн чамдык азырларына саздарына халдады берген.

Көзгө амыл-агында байдалды басырашкыны бүгү экономикага таарымча чок чорукту болдуруп болуп айымышкыны чуртта көстүп келип турар... Фермерлериниң оруугазынын кудулааныны, бир эвес ол чорук доктаатымса болза, бодуунуң чөлчөкчө келип чурттуң ниити экономиказынга мык багай саздарын халдады болуу, көзгө амыл-агыга мынды кудулан бадывазанын чедирип болуур-дур. Фермерлериниң оруугазынын кызырамышкыны мынды хевирлиг чорупу 1929 чыдын экономикагы бугурап дүжүштүкүнүң мурунда болган төлөөдө, дүүрөшкөниге (исте чүгү үндөйгөн бар—деп күш-ажымын америк федерациянының күсөөмү бодуунуң бир резолюцияныга дүүрөшкенин илередиң турар.

Ол бүгүңү, мынгане, бир эвес эртең чыдын америка фермерлер багай эвес дүжүттү ажаап алганын алыр болза, чүгү-биле тайбылбаран болуру? Туттуңуң шилдатымса капиталистг дараалдык байдалына америк амылчы чоннар улам-ла атаралып турар болган оларын салын алыр алгалык хөмчөз чокка дмкч бадывазан. Амылчы киж бөлгаш оң өнүн ниити, чуртта азы-чөмчөң хөй артыкшылык мөңгө-нетинген турбуже-де, аштар ужурга таварышкынар. А көзгө амыл-агың продукцияларын саздылаачыларының болгаш амылчы үндүрүчүлөрүнүн монополиялары оларын фермерлерден чыг-эт салдып ал турары өртөкти улам-ла кудуладыр дөш ол артыкшылыгынын бары амылчан турарлар. Ам фермер кижиге хереклекчиң чөм продукттары дөш төлөп турар доллар бүүдүргөндө чүгө 45 центтер артар, өскөдери монополистерин карманчычө кирип турар.

Юнайтед Пресс агентствозунуң корреспондентиниң айтырымына харым кылды АКШ-тың чер министрствозунуң чанында көзгө амыл-агың экономика бюрозунуң начальниги Уэлстин меделгөөн болза: «...Көзгө амыл-агың өртөктериниң радикальды өскөрлөшкенине, бир эвес Корейга азы өскө-бир черге шериг чорудулгалары улам калбарган болуп болза, чүгү ий-чазарда ам идеген болур». Америк империализминиң бөзүлүгү арнын оон артык казы-биле чугалаан болуп боор бө.

А. АЛЕКСАНДРОВ.

Корейда болушкуннар

Корейаның Улустуң армиязының Кол команданыларының дыңнады

ПХЕНЬЯН. Корей Улус-Демократтыг Республиканың Улустуң армиязының Кол команданыларының март 17-де меделгөөн болза:

Эртең хунуң дугузунда Корейаның Улустуң армиязының казымышкыныры-биле мыдат улустуң эки-турчы кезектери америк-англи эжелекчилерге болгаш амылчы шериглерге уур артиллерия туудушкуннарын чоруткан.

Дайының самолёттерин адар адыкжачылар март 17-де дайынын 2 самолөдун андара аткан. (СЭТА).

Улустарның тайбың камгаланың Конгрессиниң комиссиянының хуралы

ВЕНА. Март 17. (СЭТА). Улустарның тайбың камгаланың Конгрессиниң шилтирлерин, ук Конгрестин беш улуг күрүнелериниң чазактарына хамаарышкан айтырын амылчалга боттандырын чорударын дастан комиссия амгы үеде Венада амылчан турар.

Комиссиянын амылчында киржип турарлар болза, Изабелла Блвин (Бельгия), генерал Бувебуаж (Бразилия), Пьер Бот (Франция), Илья Эренбург (ССРЭ), пастор Эндикотт (Канада), Ив Фарж (Франция), Моника Фелтон (Англия), Дж. Фоггинс (Англия), пастор Форбекк (Норвегия), Ивашкевич (Польша), генерал Хара (Мексика), Фредерик Жолио-Кюри (Франция), Горе Ханн (Япония), Чун Шен-ю (Кыдат), Сеза Наброви (Египет), Пьетро Невини (Италия).

Битлуу (Индия), Мао Дунь болгаш Ма Ин-чу (Кыдат), Джузеппе